

О С О Б Е Н О М Н Е Н И Е

по к.д. № 1/2004 на съдията Румен Янков

Конституцията не съдържа уредба, при предсрочно прекратяване на избора на посочените в чл. 129, ал. 2 от Конституцията органи на власт, новоназначените, встъпвайки в правата на предшествениците, довършват ли срока на последните, за който са избрани, или за тях започва да тече нов срок от седем години.

Считам, че при тълкуването на нормата трябва да бъде отговорено на два въпроса:

а/ Допустимо ли е тук тълкуване по аналогия?

Известно е, че чрез този способ на тълкуване се разширява обхватът на закона чрез наподобяване: от предвидения в текста случай решението се разпростира и спрямо случай, който не е предвиден в него, но му е подобен. И още нещо много важно - за да бъдат правени изводи по аналогия, трябва да е налице *tertium comparationis*, т.е. онова, в което сравняваните неща си съвпадат и е връзката помежду им. Ролята на "третото" при сравняването на предвидените органи в Конституцията може да бъде само съдържанието от органична страна на властническите функции. И един бегъл поглед показва, че няма нищо общо между специфичните правомощия на изброените в чл. 129, ал. 2 от Конституцията органи, и тези на президента, вицепрезидента, или членовете на Висшия съдебен съвет.

В чл. 129, ал. 2 от Конституцията е посочено числото седем. То е закодирано в съзнанието на всеки. Недопустимо е да се правят разграничения там, където Конституцията не ги прави – след влизането ѝ в сила срокът да бъде намаляван или удължаван при преждевременно встъпване в длъжността на предшественика..

б/ Кое е основанието нормативните актове да определят период от време, след изтичането на който властта не може да бъде упражнявана?

Самолюбивият интерес, присъщ на човека на власт, е да дава

предимство на собственото си желание за значимост и по правило е склонен да залага делото в името на властта. "Притежаващият реална власт се чувства обсебен от нея". От друга страна, при тази обстановка и човешката личност след определен период от време престава да осъществява по-високи ценности.

В крайна сметка, житейският опит е показал, че трайното упражняване на власт от едно лице има за последица постигането на негативни резултати.

Тези са в общи линии основанията Конституцията да определя различни по продължителност периоди от време, през които властта може да бъде упражнявана от едно лице.

Но тук дебело трябва да се подчертае, че една норма не може да бъде тълкувана, без да е съобразена цялостната уредба на определен институт в Конституцията, а това е параграф 2 от Преходните и заключителни разпоредби: - до избирането на Върховния касационен и Върховния административен съд техните правомощия по чл. 130, ал.3 и чл. 147, ал.1 от Конституцията се упражняват от Върховния съд. За илюстрация : след 1991 година не може главният прокурор да бъде член по право на Висшия съдебен съвет само седем години, а председателят на Върховния съд, под привидно ново качество, над този период ; бившият Върховен съд - веднъж излъчил от състава си за конституционен съдия Х, - впоследствие Върховният касационен съд в друго качество, не би могъл да излъчи Х наново за свой представител.

В случая трябва да се има предвид и чл. 124 от Конституцията и не трябва да се борави с номинали - "Върховен съд", " Върховен касационен съд", тъй като разпоредбата се прилага пряко. Формулировката "осъществява върховен съдебен надзор за точно и еднакво прилагане на законите от всички съдилища" не сочи на различна по съдържание функция на касационната инстанция от тази на бившия Върховен съд. Затова и последните промени в процесуалните закони не определят

Върховния касационен съд , само като съд по правото, но и по фактите. / така к.д. 23/2002 г. /

От друга страна, с оглед на установената практика на Конституционния съд, не може да се приеме, че предложеното тълкуване надхвърля рамките на допуснатото до разглеждане питане. / виж определението по допускане и решението по тълкуване по к.д. 2/2002 г /

С оглед на изложеното считам, че решението за тълкуване е полуинчато. То не съдържа цялостен извод за утвърдилото се за човешката общност като първопредстава понятие “власт”, чието ограничение е определено в Конституцията..

В заключение към диспозитива на решението трябва да се добави : “Срокът за избор на главен прокурор и на председателите на върховните съдилища не може да бъде поставян в зависимост от приемането на новите устройствени и процесуални закони по параграф 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Конституцията. Неговата продължителност трябва да се изчислява от обнародването ѝ през 1991 година и не може да надвишава седем години.”.

Съдия: